

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-ut. 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

B lyegtelen levelet nem fogadunk el. Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.”

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Ujváros-utca 8. szám alatt (Tóthy-féle házban)
R Vozáry Gyula tanárnál. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előrefizetés, hirdetésny. nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisitor terfoglata . . . . . 6 kr.

Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Ujváros-utca Tóthy-féle házban, nem különben minden hazai póstahivatal. Az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány úján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Drágaság.

Panaszkodnak az emberek, hogy nem lehet megélni. Pedig az annyiszor elcsépelet adó nagysága felett a világ már rég napirendre tért, még a kevésbé értelmes paraszt ember is belátja, hogy az államháztartás óriási gépezetének folytonos munkában tartása folyton növekedő adó nélkül lehetetlen, s ha rosszul esik is, megfizeti a rá kimért quantumot becsületesen.

Ma azonban a megélhetésnek egészen más nehézségei vannak. Az életrend, a szokások, a civilizáció, a humanismus, egytől-egyig megköveteli a maga terhes adóját, mihez hozzászámíthatjuk az emberek kapzsiságát, kik bizonyos iparezíketket monopoliusként tartanak kezükben s a fogyasztó közönséget kényök-kedvők szerint zsákmányolják ki.

Nem lehet kifogásunk az ellen, hogy a kereskedő és iparos eladásra szánt cikkeknek árát a helyi viszonyokhoz képest maga szabja meg; nem, különösen oly esetekben, mikor egynemű árucikkek eladásával többen foglalkozván, köztük a forgalom élénkítésére verseny fejlődik ki. Sőt azt, hogy bizonyos luxus cikkeknek értékükön jóval felül eső árakon lehet megvásárolni, a divat és a nagyszámú hóbortjában szenvedőkre nézve még előnyösnek tartjuk.

De hogy az élet fentartására szükséges mindennapos árucikkek az iparos osztály egyik szektájának kényuralma alatt álljanak, ez ellen a közvéleménynek tiltó szavát fel kell emelnie.

Városunkban a marhabús ára, mely nem sokkal ezelőtt 40 kr. volt, felemelkedett 44 krra, s a borjúhús kilóját 48 kr-ával mérik.

Nincs Magyarországon város, mely népeségre és kereskedelmi forgalma arányában a húst ily drágán fogyasztaná. És ép akkor emelték föl a hús árát, mikor az áremelkedésre alig van valami ok.

E ténynek olyan színezete van, mintha a mészárosok a közönség ellen szöveteztek volna, és szövetségüknek meg van a kívánt eredménye,

mert a nagy közönség egyáltalán tehetetlen, passzív szerepet visz az erőszakossággal szemben.

Mire vezet ez? Fognak-e, akarnak-e az áremelésben határt ismerni? Mert ha a mészárosok tagjai köréből a szövetkezés által ki lesz zárva a szabad verseny, egész a végletekig mehetnek s maholnap oda jutunk, hogy szerényebb jövedelmű polgártársaink csak sátoros ünnepeken fognak egy kis húst ehetni.

De a fogyasztó közönség ott sem nyer semmit, a hol a kedvező körülmények folytán remélhetne valamit. Az ideai gabona termés a közepesnél jóval kedvezőbb, mindemellett a liszt- és kenyér semmiivel sem lett olcsóbb, mint a régi szűkebb világban. A régi árért adják a régi adagokat, miből az a tanúság, hogy a földbirtokkal meg nem áldott hivatalnoknak épen semmi haszna nincs abból, hogy az ország ideai termése 20 millió métermázsával több a közönség szükségleténél.

E körülmények gondolkozóba ejthetik azokat, kik az emberiség jóvoltát szívükön hordják. Mert nem lehet követelni azt, hogy azok, kiknek kezében a jelzett speciális iparágak vannak, vásárlókkal szemben méltányosabb eljárást tanúsítsanak. E tekintetben a törvény nem szab határokat, csupán a normalis szokást lehet irányadóul venni, a szokás pedig az, hogy évről-évre drágábban vásároljuk meg a mindennapi kenyeret.

Mindemellett a nyilvánosság terén apellálunk iparosaink humanus érzelmeire, mert lehetetlennek tartjuk, hogy valamivel esekélyebb árak mellett is tisztességes polgári haszonra ne tehetnének szert.

Figyelmeztetjük egyuttal arra, hogy a mai kor a szövetkezetek korszaka, s a fogyasztó közönség körében napról-napra érettebbé válik az a gondolat, hogy tömeges szövetkezés által igyekezzék megélhetési gondjaint valamit könnyíteni.

Egy polgár.

Luxus a nevelésben.

A fényűzés borzasztó kinövéseivel találkozunk minden irányban, a veszedelmes ár már a

köznépél is pusztító munkát végez, arany keretű olajfestmények lenyomatával, méter hosszúságú tükrökkel, az egyszerű és kedves meszelt falak helyett festett szobákkal találkozhatik a szemlélő. Szép a tisztaság és rend, az természetes, de csak addig, míg tisztaság és rend, de mihelyest átlépi ennek határát, akkor már drága fényűzés, mely semmivel sem menthető.

Az utóbbi huszonöt-harmincz esztendő alatt ruházkozásban, érzelmekben, műveltségben, gondolkodásban nagyon megváltoztunk, a bizalmat mások iránt megingatta lelkünkben a bizalmatlanság, az őszinteséget a tartózkodás, a szeretetet a tettetés, a vendégszeretetet a zárkózottság, a mi az életet gyakran elviselhetetlenné teszi. Nem mondjuk, hogy ama a magyarnak a patriarchális életmódja végképen kihalt volna már házaikban, de hogy erősen szenved, hogy nagyot hanyatlott, azt senkisé nem tagadhatja.

Mi teszi kis iparosaink anyagi helyzetét elviselhetetlenné? a fényűzés, mi teszi a család-apáknak napjait, éjszakáit álmatlanná, gyötrelmessé? a fényűzés, mi kerget annyi sok elbukott jellemet a halál fagyos karjai közé életének hajnalán vagy élete delén? a fényűzés, mely oly igényeket támaszt, melyeket tisztességes uton és módon kielégíteni nem lehetett; végre mi teszi az ország általános anyagi helyzetét oly nyomasztóvá? megiut csak a fényűzés, mert számtalan csatornán engedjük nem kiszivárogni, de kifolyni a pénzt. Hiszen ha vizsgáljuk magunkat, meg kell borzadni önmagunktól, mennyire hűtlenné lettünk testvéreinkhez, ehhez az áldott földhöz, mert a kalaptól kezdve le egész a harisnyáig a mi rajtunk van, a mi testünket fedi, mind mind idegen, még vizet inni, levegőt szívni is külföldre járunk, mintha nekünk nem volna tiszta vizünk, egészséges levegőnk.

Ilyen körülmények közt boldogulni nem lehet, magyar iparról, egészséges gondolkodásról, meggagdagodásról beszélni sem lehet, mert hogy az ipar virágozzék, ahhoz fogyasztók is kellenek. Fogyasztók, vagyunk az igaz, csak hogy a szom-

T Á R C Z A.

Királylátás.

Tarka panorámák között vezet le az ut Gömör bércei alá a magyar alföldre. Tarka, mert sokszor élénk, de sokszor szomorú is. Putnok, Dubicsény phylloxera által elpusztított szőlőhegyeinek kopár halmait után szinte jól esik a nyüzsgő munka zaj, mely Miskolcz gyárjai, malmai, háztömegei és kaszárnái életből felénk tolnak. Már itt a hadgyakorlatok vidékei körül járunk. A waggonok megtelnek szuronyos, egyenruhás katonasággal; a gyakorlatok kezdetén még a helyzet szokatlansága, meg a dupla lényeg eleven kedvre deríti a fiatal gyerekeket, gondatlanul, félrekapott sapkájuk alól teletorokkal ordítják ki a IV. osztályu waggonok rekeszeiből, hogy

„Ferencz Jóska azt írta a muszkának: Sorozza be a lányt is — katonának.
De a muszka azt írta a levélbe: Nem illik a eskő a lány fejére!”

Azután a vonat monoton zakatolása egyenként esendes nyárdéli álomra szenderíti a derék hadfiakat is. Csak néhány bagóimádó, három kapitulációs őrmester nézi kíváncsian a tokaji nagy tüzvész siralmas tanuit. A híres hegy tővében alig emelkedik egy-két ép lakóház. Komos, esonka falak, félig leszakadt toronytetők, egész képmény erdők merednek fel az ég felé, leperzselt, elsárgult gyümölcsfák középette. Fent a tetőn érik a lelket, testet derítő nedv gyümölese, a miből fellobog az élet lángja . . . ki tudja, nem attól a lángtól pusztult-e el itt lenni egy egész emberfészek, ez a munkás, zajos, világhírű Tokaj?..

Még Nyiregyházaán kell átkinlődni vagy kilenczven percznyi kedves várakozást. Jámbor olvasóm, ha valaha erre vezet az utad, nem ajánlom, hogy kilépj az indóházból a pályaudvarra. Hús-harmincz talyiga (egylovas, kétkerekű jármű) tolong, rendetlenkedik itt a kényelem szerető utas nagy bosszuságára, ki — ha a tulsó oldalon lévő restaurációba ép kézláb akar eljutni, — kénytelen jobbra-balra ugrálni és bebizonyítani, hogy nem hiába tanulta Zsemberytől a különféle nemzeti táncokban való lábbeli ügyességet. Nyiregyházaának ez a specialitása, a

legnagyobb nevezetessége is egyszersmind: a talyigás. Rüpök, illetlen faj, valódi megdicsőülése a pimaszságnak. Négy-öt hatosért beszállít — ha egyedül vagy — a városba, melynek képe már az indóházban „előre veti árnyékát.” Pizkos, poros, zezugos utczák, minden rendszer nélkül halomra építve, legfeljebb térképről tudhatod meg, hogy hol jársz, mert itt ugyan a szegleteken hiába keresed az utca neveket. Két nevezetes épülete van: a megyeháza, mely — a megyeházák rendes szokásához híven — már nem felel meg a kor igényeinek, s bár kívülről elég esinos, belől nincs elég helyisége a hivatalok számára; a másik az ág. evang. főgymnásium, mely a legizlésebb és legcélszerűbb berendezést valamennyi felekezeti iskola között, a miket hazánkban láttam, s melyben a legalaposabb secundákat kaphatják Tiszántul keményfejú nebulói. Épülőfélben van a törvényszéki palota, valamivel nagyobb terjedelemben mint a miénk s épen egyszer annyit ér.

Kilenczven percz ugyan nagy idő a vasuton, de végre mégis csak el telik valahogy s vonatunk fokozott gyorsasággal robot a magyar alföld hírneves metropolisa, a „kalvinista Róma” — Debreczen felé. Ez most a legnevezetesebb hely Magyarországon; diszbe öltözött, kiesinositott, királyváró nagy város, a hová koronás királyt üdvözölni, látni, éltetni özőnlük a magyarság százezere.

Az indóházról bevezető kisvárad-utczán — szük volta miatt — még alig ötlük szembe a fényes decoratió, de a mint bele torkollik a széles piacutczába, ezer meg ezer gázláng világa mellett tündéri fényességű látvány tárul elénk. A hosszú utczán két oldalt sűrű egymásutánban felállított öt-hat öl magas lobogó-árboeczonon kék sárga és nemzeti szín zászlókat lenget az esti szél, ki egész a nagyerdőig (beesületes félóra járás gyalog), a házak homlokzatai, tetői, a kirakatok, ablakok és kapuk tarka szalag, ezimer és lobogó diszbe vonva; majd telecizomázott diadalkapu „Éljen szeretett királyunk” felirattal fogad. Egyik oldalon Hungária jobbajával koszorut, másik oldalon Debreczen szobra kalász-csomót nyújtva le az utra, melyen a koronás ur lesz bejövendő.

Az igazság kedveért meg kell jegyezmem, hogy ez a két bronce asszonyság meglehetősen eltévesztett részlete a diszítésnek Hungaria vastag, husos karjával a koszorut

nem annyira a király, mint inkább egy fűszerkereskedő ajtaja elé nyújtja. Ortographiai képzettség dolgában pedig eléggé jellemző a jó debreczeniekre az a felírás amit egy bolt ajtón olvastam: „Köbányay frissör kapható:” — a mit utánozni látszik a diadalkapu felirata is ilyen formán: „Éljen szeretett királyunk.”

De a gömbölyű arcú debreczeni magyar nem sokat törődik az ilyen esekélyességekkel. Sűrű, nagy csoportokban hullámzik a nép fel s alá a tágas utczán. Mindenké csak egy tárgyról: a király jöveteléről beszél s olvasgatják a plakátokat, melyeken közhírré tétetik, hogy az alkalmas helyeken felállított tribuneok helyei még mindig kaphatók 2-3 forintjával.

„Mégis esnyaság — szólal meg hátam mögött egy természetes civella — hogy a királyt is pénzért mutogatják!”

Egyik utca bejáratát — a hol a hentesek mérnek — nehéz draperiával fődik el, hogy az előtte elmenő ne láthassa a husvágás maradandó nyomait. Fent a diszitmény tetejében magyar korona-imitatio csillog a napfényben kettős keresztjével. — A nagytemplom előtt torony magasságú deszkaalkotmány éktelenkedik; ebben assák a híres ártézi kutat, mely már eddig vagy 600 méter mélyre van furva, de még mindig nincs — viz.

A disztelen épületet körül fonják friss erdei lombokkal, nehogy a király meg találja kérdezni, hogy mi az a nagy bolond deszkatorony? Az ellenzéki lapok ugyanesak emlegetik is Potemkin festett falvait, melyek eltakarják a valódi állapotokat . . .

Az érkezés reggelén már hét óraker beláthatatlan embertömeg foglal helyet a városház előtt végig az egész piac-utczán. Passe par tout-m segélyével azonban könnyen jutok ki a vasut-állomáshoz, mely ezimer, szőnyeg és lobogó diszben ékeskedik. Az első osztályu váróterem ajtaja fölött bordeaux peluche baldachin van felállítva s lépesójétől ki a vasuti vágányig széles tarka futószőnyeg nyulik. A perronon már ugyanesak gyülekeznek a fogadó-küldöttségek. Hajdu-, Szabolcs-, Borsod-, Bihar-, Heves-stb. megyék deputatusai fényes, tarka, a debreczeniek többnyire fekete diszmagyarban, a kath. papok Meszlényi szathmári püspökkel, a ref. egyházkerületi papság Kiss Aron, a tiszakerületi ág. ev. egyház Zelenka püspök ve-

szédét fogyasztjuk, ezt tettük hatalmasá, rá növesztettük a nyakunkra, most már nem tudunk vele megbirkózni, mert oly hatalmas, félelmetesé lett.

Minden embernek háza ajtaja fölébe kellene írni szerezni a tiedet, légy tiszta és mindenben egyszerű, és pedig azért, hogy a máról átnézhetnének a holnapra, mert hát nagy baj az, hogy általában nem igen törődik köztünk senki a holnappal, pedig gyermekeink mind a holnapéi.

Jól van, elvégre is mindenkinek tudnia kell, hogy mit enged meg anyagi helyzete és mit nem, költsézzék a ki bírja, aggassa magára a külföld minden piperéjét, csak a gyermekeket ne rontsuk, mert ha ezeket megrontjuk, meg lesz rontva egy egész nemzedék.

Minden ballépésnek meg kell hogy legyen szomorú következménye, tudják-e ezt a szülők? nem hisszük, mert ha tudnák, meg nem mérgeznék gyermekeik zsenge lelkét azzal az eszeveszett fényűzéssel, melyet uton utfélen mindenütt láthatunk. A milyen a ruha, olyan a kalap, olyan a harisnya, a keztyű. A gyermek fejlődik és nő, mi öregszünk és szegényedünk, és amint mi szegényedünk, azon módon fejlődik gyermekeink keblében a sok mindenféle dolog utáni vágy. Utolér bennünket a büntetés, de megörömejlük, mert akkor, midőn a fényűzésre szoktattuk, nem gondoltunk a holnapra, vétkeltünk szülői hivatásunk ellen.

V. J.

A göncei ünnepély.

Ezelőtt háromszáz esztendővel élt Gönczön egy tudós protestans pap, Károli Gáspár, ki a teljes bibliát magyar nyelvre fordította s ez által a magyar protestantizmus közkinésévé tette. A mint a fordítással elkészült, ezen óriási munkánál nem sokkal kisebb feladata volt, az akkori viszonyok közt, szerezni s felállítani a könyvnyomdát, mely a bibliát sokszorosítsa. — Károli Gáspár azonban e nehézségekkel is szerencsésen megküzdött és sok fáradságos utánjárás s a szükséges anyagi segély összegyűjtése után sikerült neki a Göncz közelében, egy félre eső helyen, a reactio szeméi elől eldugott községben, Vizsolyban, a hatalmas Thurzó család birtokán és ottalma alatt berendezni a könyvnyomdát. Innen került ki az irodalomtörténetben a vizsolyi biblia név alatt ismertes első teljes magyar szövegű biblia 1590-ben. A vizsolyi biblia megjelenésének háromszázados évfordulóját azzal kívánta tehát megünnepelni a magyarhoni prot. egyház, hogy közadakozás útján, Károli Gáspárnak a biblia magyar fordítójának emlékszóbot állított Gönczön s ezt f. hó 14-én ünnepélyesen leleplezte.

A leleplezési ünnepélyre az ország minden tájékáról elősietett világi és egyházi férfiak Miskolcra jöttek össze, honnan aztán folyó hó 14-én reggel 6 órakor külön vonaton Hidas-Németibe, majd innen az ide rendelt 150 kocsin Gönczre utaztak.

Az ünnepi záradoklat mintegy 500 főnyi tömeget díszítették: Kun Bertalan tiszáninneni, Szász Károly dunamelléki, Szász Domokos erdélyi és Zelenka Pál tiszai püspökök; báró Prónay Dezső az evangélikusok egyetemes felügyelője, gróf Tisza Lajos dunamelléki ref. főgondnok. — Megyénkbel ott voltak: Nagy Pál ref. esperes, Terhes Pál, Glaufl Pál, Baltazár Antal, Csabai Pál, Vattay László, Dusza Lajos, Varga István lelkészek kivül Farkas Abraham, Samarjay János, Baksay István, Bodor István, Szabó József.

Az ünnepély két részre u. m. a templomi és szobor-leleplezési ünnepélyre oszlott: Az előbbi Kun Bertalan püspök alkalmi imája, majd pedig Kis Áron szatmári esperes nagyszabású szónoklata tette magasztossá. Ezzel egy-

zetése alatt puritán egyszerűséggel, azután az ügyvédi kar, a zsidó hitközség küldöttei, kik között szinte feltűnik a mi — öt-hat uszágúró, élőkön a „nagy“ Futakival — frakkos, czilinderes egyenruhánk. Mintegy százötven férfi foglal itt helyet állva, szivarozva, beszélgetve; ki a nyílt peronra valami nyolezvanan mentünk s két oldalt sorakoztunk a kijárat szőnyege körül. Megérkezik Szapáry gróf miniszterelnök s a nagy esendőt egyszerre sürgősforgás váltja fel. Majd Simonffy Imrét, Debreczen érdeemes népszerű polgármesterét s Degenfeld gróf főispánt fogadja egy-egy morajló „éljen“.

Pontban nyolez órákor minden előleges jelzés nélkül berobog a vonat. Mikor az udvari kocsis keskeny corridorjának hátterében megjelent a koronás király daliás alakja, impozáns, dörgő, meg-megújuló éljenriadal harsog keresztül a várakozó tömeg sorain. Négy évvel ezelőtt láttam a királyt s valóban meglepett szomorú, előregedett arca, melyet galambosz szakáll és bajusz fog körül. Szélid tekintetű szeméi mindazáltal vidáman, mosolyogva nézettek a tarka gyülekezetet, melynek mesterkéletlen, őszinte lelkesedése látszólag jól esik neki. Háta mögött udvari feszességgel állanak sort a főhadsegéd gr. Paar, kíséretében Bolfras vezérőrnagy, Oreyz báró miniszter, Pápay udvari titkár s néhány burg-zsanár. A király jobbra-balra salutál, majd megáll gr. Degenfeld főispán előtt, ki rövid beszéddel üdvözl. A király szintén röviden válaszol, beszédét olvasva egy darab papírról. Kissé idegenszerű kijelzéssel, de érezés, határozott rokonszenves hangon beszél, elmondva, hogy örömmel jön „hosszu idők multán újra Debreczenbe, melynek lakóit úgy ismeri, mint a kik hazafiai érzelmeikkel a trón és uralkodó ház iránti hűség ragaszkodást egyesítik.“

A kit meg nem hatna fejedelmi megjelenése, s nem tudna lelkesedni a „király“ fogalom megtévesztésén, önkénytelenül is szívesen tekint az emberre, a kinek egész lényéből őszinteség és jószág sugárzik felénk. Beszéde végzetével kezét s néhány szót vált Simonffy polgármesterrel, majd sorra szólítja Meszlényi püspököt, Vay báró borsodi főispánt, Zelenka ág. ev. superintendenst, s meglátva a Kiss Áron ref. esperes ősz alakját, hozzá lép s megszólítja:

„Önt már láttam.“

idejűleg a templom előtti terep is tartott istenitisztelet, melynél a templomba nem férő óriási tömegnek Novák lelkész predikált. Az ánitatoskodók aztán a templom délkeleti oldalán álló szobor körül csoportosultak, hol egy karének után báró Prónay Dezső egyetemes ev. felügyelő hatásos beszédével megnyitotta a leleplezési ünnepélyt. Beszéde vége felé lehullott a lepel s az erre szótterjedt tetszés-moraj igazolta, hogy a szobor megfelelő, arányos és kifejező teljes. Másfélóros szürkemárvány talapzaton áll a Mátyás Lajos budapesti bronzszobor által mintázott s a S-hílek-féle öntödéből kikérült bronzszobor, mely Károli Gáspárt hajadon fővel, Luther-köpenyben, keresztbe tett lábain nyitott bibliával, egy rococo-széken ülve ábrázolja. A márványtalapzat oldalajpajin bibliai mondatok vannak bevéve, az arczalapon pedig ezen felirat: „Károli Gáspárnak, a biblia fordítójának emlékére állította a magyar prot. egyház, 1890.“ A program további részleteiből kiemelkedett különösen dr. Duka Tivadar Londonban élő híres hazánkfiának, mint az angol biblia-társulat megbízottjának, — valamint Szász Károly püspöknek lelkes beszéde. A Hymnus elzengése után, délután 3 órakor, közeledre indultunk, már-már lankadozva anyai szellemi élvezettől. Mintegy 500 személyre volt terítve az iskola udvarán egy óriási bódében, hol az egymást érő szellemes felkészöntök mellett az egykor kedvelt rimaszombati Rácz Jani landája gyönyörködött és feledtette az ebéd (3 ft 50 kr.) drágaságát.

Az ünnepők egy része ott maradt tovább élvezni a rég látott barátok találkozásának örömeit s az este rendezett hangversenyt és bált; a másik része pedig 6 óra felé kocsikraült s a Hidas-Németiből 6 óra 30 perczkor indult külön vonattal visszautazott Miskolcra s innen kiki hazá.

Törvényszéki esernök.

Végtárgyalások.

1890. szeptember hó 24-én. — 1. Csalással vádolt Koess Imre. — 2. Szándékos emberölés büntetével vádolt Szabari Mihály és társai elleni végtárgyalások.

1890. szeptember hó 25-én. — 1. Gondatlanság által okozott emberölés vétségével vádolt Maczkó Mária és társa. — 2. Személyes szabadság megsértésének vétségével vádolt Lukács János és társa. — 3. Rablással vádolt Brudjár János és társa elleni végtárgyalások.

Helybeli hírek.

Kérelem. Tisztelettel kérjük lapunk ama tisztelt olvasóit, kik előrefizetéseikkel hátralékban vannak, a lap árát beküldeni szíveskedjenek.

Rimaszombat 1890. szept. 15.

A „Gömör-Kishont“ és „Hivatalos Értesítő“ kiadóhivatala.

Kérelem. Fölkérem azon tisztelt urakat és urhölgyeket, kiknek „Elbeszéléseim“ kiadása alkalmából előjegyzési fölhívásokat küldtem, szíveskednének gyűjtő-íveiket tek. R. Vozáry Gyula főgymn. tanár urnak e hó végeig beküldeni. Együttal tudatom a n. é. irodalompartoló közönséggel, hogy előjegyzéseket — a nemes ezél érdekéből — még mindig készséggel fogadunk el. — Rimaszombat, 1890. évi szeptember hó 15. — Hazafiai tisztelettel: Paál Gyula, szerző.

Kinevezés. Suhajik Péter rimaszombati kir. törvényszéki díjnokot az igazságügyi miniszter ugyanezen kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Rendkívüli ülés. A gömörmegyei közigazgatási bizottság az uti költségelőirányzat letárgyalása ezéjából ma rendkívüli ülést tart.

Egybevetés. Losonezon a polgári leányiskolába helybeliek 10, vidékiek 15 frtnyi tandíjat fizetnek a 2 frtnyi beíratási díjon felül. Nálunk ugyan ennek négyeszeresét kell fizetni. Ugy vagyunk azonban értesítve, hogy az iskolaszék ezt minden ez iránt jelentkezőnek leszállítja s intézkedik, hogy ezen, az egytetemít is meghaladó és semmivel sem indokolt magas tandíjak legalább annyira szállíttassanak le, mennyi a Fábry-féle megszűnt magán polgári leányiskolában fizettetett.

„Igen Felső, ezelőtt 33 évvel ugyane helyen szerencsés voltam Felsőgedet üdvözölni.“

Megindul a király a kijárat felé. Ruganyos léptekkel halad végig a virágokkal dusan díszített várótermen, miattal kinn az utcán, valamint nyomában felviharzik a lelkesedett, tomboló „éljen“ harsogás. Gr. Szapáryval foglal helyet Debreczen város gyönyörű ötös fogatán. Elöl sorakozik huszonöt lovas a debreczeni polgárság egyszerű fekete magyar ruhájában, a kalap mellett árvalányhaj bokréta, a bal meillen nemzeti szín kokárda. Utána 25 lovas, a város urfi fiatalágának a legdaliásabb alak a vörös-barna mentében, buzavirágkék dolmány, sastollas piros bársony kuesmában. A király kocsijába fogott öt telivér táltos tánczolva, vígan indul a fejedelmi vendéggel utnak, be a hosszu, széles utcán, melyeken át 30—40—ezer torok harsogó rivalgása zendül végig. Csupa fénylobogó, disz, kendő és kalaplengés az egész város. Vagy 80 fogaton jön a király kocsija után a vendégség, a kíséret, deputatió. Valamennyi között legdiszesebb Zichy Géza grófnak, a félközti zongora királynak kocsija kék-fehér egyenruházatu szolgálvaival és löszerszámaival. Végre lassu vonulás után a király kocsija befordul a városháza kapuján, hol fehér ruhás leánykák sorfala között halad fel a lépcsőkön; előtte ártatlan gyermekek virágosót szórnak utjára, utána lelkesült népeinek éljen riadala s Debreczen ősi barangjai zúgnak végeszakadatlan üdvözléttel.

Egy óra multán sorakoznak a királyi előszobában a tisztelgő küldöttek, melyek fogadtatása az országos lapokban már részletesen lett leírva. Ránk nézve érdekes a Zelenka püspökhöz intézett királyi kérdés:

„Hivei között vannak-e magyarok“

„Igen sokan Felsőges uram, sőt székelyek is.“

Nyilván a nyustajakra gondolt az érdeemes főpásztor. Glauflot is kivallatta a király, hogy hány hive van Rimaszombatan, mióta lelkészkedik ott stb. Tamásfali atyánkfiái a szeptember 12-iki kukoricza törés alatt aligha sejtették, hogy Debreczen most ő róluk beszél — a király.

Délben a collegiumba hajtatott, hol az öszegyűlt ifiatalság élén a tanári karral fogadta az udvaron. Majd felment a nagy díszterembe, melyben a tisztántul ev. ref. egyházközségület lelkesíti kara papi ornatuban, s a főiskolai tanári kar fogadta.

Vármegyei ujdonságok.

A „Gömörmegyei orvos-gyógyszerész egylet“ a folyó év szeptember hó 20-én d. e. 11 órakor a esizi jödfürdőben gyűlést tart. Tárty: 1. Folyó ügyek. Tisztikar választás. 2. Bábaügy rendezésének megbeszélése. 3. Szakülés. Indítványok. A „Gömörmegyei orvos-gyógyszerész egylet“ elnökének megbízásából: Dr. L ö c h e r e r titkár.

Hymen. S. Szabó József naprágyi lelkész, lapunk jeles munkatársa, e napokban jegyezte el Karcazagon Horváth Emma kisasszonyt, Horváth Pál nyugalmazott honvédeztres leányát.

Iskolai adomány. Nehner Mátyás rozsnyói lakos s földbírtokos Faluska abau-tornamegyei gör. kath. község népkölskolájának 3000 ft értékű birtokot ajándékozott. Ily nemes tett maga magát dicséri.

Esperességi tisztújítás. A mult számunkban említett kishonti esperességi értekezlet folyó hó 13-án Rimaszombatan tartott meg Hámos József cserenesényi egyházfelügyelő elnökele alatt. A jelen voltak, kik az egyházat képviselték, főesperesül Glaufl Pál rimaszombati, alesperesül Liskay János rimabrézói lelkészeket jelölték, s így ki van zárva annak lehetősége, hogy a hazafias párt egymást gyengítse s egy harmadik győzelmét előmozdítsa. Mult vasárnap leszavazott a pokorágyi egyház a hazafias párt jelöltjeire, míg Székálnokon nagy szavazattöbbséggel Markovics Pál és Bödiczky győztek. Utóbbiak eddig 7 szavazattal bírnak, előbbieket hárommal; a még hátralévő 6 szavazattal bizony számíthatni 5-re, a hatodik, mely a győzelmét biztosítaná, eddigelé mindkét pártra kétes. Reméljük a legjobbat, s hisszük, hogy ez ügy kívánatos megoldását kiki saját körében elő fogja mozdítani.

Lelkészeválasztás. A napokban Mészáros József beretkei ev. ref. jeles ifju lelkész, ki városunkban Terhes Pál ur mellett is segédkedett, a barsvármegyei Füzesgyarmatra egyhangulag választották meg lelkészsé. Szivánkbel örülünk lapunk szorgalmas munkatársának előmenetelén, bár fáj, hogy őt elveszítjük.

Körjegyző választás. Velkenyén folyó hó 12-én megtartott jegyző választáson az eddigi helyettes körjegyző, ki vidékünkön s kerületében is közszeretben s tiszteletben áll, Lovasányi Zoltán egyhangulag lett megválasztva.

A dobsinai tűzkárosultak és a biztosító intézetek. A nyári nagy tűzvész által sújtott dobsinaiaknak, mint lapunknak írják, kellemetlenségeik voltak a kár felvételre megjelert biztosító intézetek kiküldöttjeivel, kik nagy levonásokkal akarták a károsultakat sújtani. Az ottanni fiatal és erőfyes polgármester megakadályozta a kiküldöttek szándékát, miattal a károsultak halálját és közbeesülését érdemelte ki.

Értesítés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi szeptember hó 7-én 54314. sz. a kelt magas rendeletével megengedte, hogy a Gömör- és Kishontmege területéhez tartozó Rimaszécs községben folyó hó szeptember 29—30-ára eső országos vásár ez évben kivételesen október 2. és 3-án tartassék meg, miről az érdekelteket értesítjük. — Miskolcra, 1890. szeptember hó 10. — A kereskedelmi s iparkamara elnöksége: Radvány István, elnök. Dr. Szentpály István, titkár.

Vásárbeszűntetés. Mivel Osgyan község a törvényes intézkedéseknek megfelelő vásártérrel nem bír s ismételt utasítás dazára sem folyamadott az iránt, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg tovább is tarthassa meg állatvásárját, a megyei alispán mindaddig, míg nevezett község kellően berendezett állatvásártért nem szerez, az állatvásárt besűntette.

A nagyrőcei közpékereskedelmi iskolába az első nap 9 tanuló iratkozott be. Világos bizonyága ez ezen új intézetünk szükségességének

Tűz Tiszolczon. Alig épült fel a nem régen leégett tiszolcezi papírgyár, kedden reggel (szept. 16.) ismét megszólalt a vészharang és a tűzoltói kürt, mert reggeli 3 órakor Tiszolce városának legveszedelmesebb részében — az ugynevezett badnár-főszekben — tűz ütött ki s pár pillanat alatt hét — szalmával és mindenféle dongával teltülmött — épület állott lángban. Ekkor érkezett a vész színhelyére a tiszolcezi tűzoltó egyesület kilenez szakasza

Sohasem felejttem el a képet, melyet itt láttam. A király megállva a terem közepén, előbb salutált a papságnak, aztán a tanári karnak. Majd az ajtóban álló három egyenruhás udvari tiszt felé tekintett, de e pillanatban fenn a karzaton szái egészséges torok komoly, ünnepélyes lelkesedéssel zendítette rá:

„Isten áld meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel . . .“

A király meglepetve tekint föl . . . homlokán világosan láttam végighúzódni négy erős, mély ráncot, azután lesütötte fejet, melylyel kétszer-háromszor helyeslőleg bólintott, s így szinte elmélázva, gondolkozva hallgatta végig a szent zsolozsmát. S mikor elhangzottak az utolsó szavak is: „Megbűnhődte már e nép a multat s jövendőt“ . . . odalépett egy ősz papi alakhoz s megrázva kezét, meghatottan mondá:

„Szép, igen szép, köszönöm, köszönöm!“ S gyorsan elhagyta a termet.

* * *

A királylátás többi részleteiről nem írok, mert tudom mily szűk a tér, mely rendelkezésemre áll. Megnézte a király a nagyverdői népiünnepet, megvendégelte ő maga az ittlévő előkelőséget, kik közé a király saját kívánatára meghívott „egy ember a népből“ is. Egyszerű, kék magyar ruhás, kiszolgált falusi bíró Gáti Tóth Mihály volt, kivel a bucsuzáskor azután beszéltem a pályaudvarban.

„Bizony derék egy ember ű Felsőge,“ dicsékedett meghatottan a jó atyafi, kit koronás ura oly nagyra méltatott.

Most, mikor e sorokat írom, a rengeteg lobogó erdő már lassan — gyérülni kezd. A kétféjű sasos sárgafejű lóbogót is bevonták már a városházán, a boltok kinyitva, a lakosság munkában izzad, fárad tovább a kenyérért. A két bronce asszonyág azonban még most is ott állja az őrt a diadalkapu két oldalán, s fent a magasban utra készülő feeskék csipogva ülnek meg a hosszu rudakon, melyeken a kifeszített széles szalagon aranyos betűkkel ott csillog a fényes nap tízes lelkesedésének egyetlen jelszava: „Éljen szeretett királyunk!“

L ö r i n e z y G y ö r g y.

Oda künn rekkenő a hőség. Bent az iskolában még föjtőbb a levegő.

A tanító ur homlokán csak úgy gyöngyözik a verejték, alighanem a hóna alatt levő instrumentum használatára fárasztotta ki ennyire.

A nebulók unatkoznak. Meglátszik rajtuk, hogy nem szívesen hallgatják a rektor beszédét, mert mindegyik mással van elfoglalva.

Ott a pad szélén legpajkosabb a Szűcs Gyurka gyerek, ki már negyedik esztendeje szopogtatja a tudományok mézes vesszejét, legyeket fogdos s egy skarniezliba gyűjtögeti össze, hogy majd az előtte ültő gallérja mögé eresztthesse. A másik, a Tóth gazda legifjabb esemetéje ott a fal mellett igyekszik egy darab spárgával összköttetésbe hozni a szomszédja karját a háta mögött ülőnek kalamárisával, hogy majd annak tartamát az magára döntse. Emitt meg a kurátor uram édes unokája, a legügyesebb rajzoló, kit tiszta füzetecéit a tiszteletes ur is megillesért, egy darab papírosra különféle torzképeket pingál, mik embert akarnának ugyan ábrázolni, de ez nem akadályozza őt abban, hogy mindegyiküknek ne rajzoljon oda egy-egy pár otromba nagy „szamárfület“.

Mindezt a tanító ur nem veszi észre. Nem esuda, hisz ki van már fáradva s nem lehet oly óber a figyelme. Ott igyekszik most is valami gyereket bevezetni az olvasás titkaiba, de hát biz az nagyon nehezen fujja, hogy:

— Cs—i, esi, z—m—a, zma.

— Mondd ki egészen, kiált rá Reszegi uram, de a nebuló hallgat.

— Mi van hát az apád lábán? hangzik az utbagazítás.

— Boeskor!

Épen a botot emeli rá, hogy a eszima mivoltának jelentőségét beléverje, mikor a háta mögött ülők elfojtott kacagása fűt meg ülőnek dobhartyját.

— Mit röhögtök! ti semmirekellők! kiált rájuk, paedagogiai segédeszközét megszohogtatva füleik körül.

— Semmit! felelt a kurátor uram unokája nagy komolysággal s csak lepra sandított oda a tanító uram gallérja mögött lefőgő papír szamárfüles ákombákomjaira.

II.

Tegnap jött haza Malvin Pestről a szürke nénikék zárdájából.

Egészen átalakult az alatt az idő alatt, míg távol volt attól az öt ablakos kedves ki szülei háztól. Oly szemérmes, oly szende „lány“ lett az ezelőtt pajzán fürge „leánykából“, hogy az ember szinte megcsudálja ezt a gyors átalakulást.

Most már nem is mer a „férfiak“ szemébe nézni, mintha ott a zárdába esupa: arra tanították volna a fiatal leánykát, hogy hogyan kell a szemüket lesütni.

No hiszen jól is van így, mert még korán lett volna megtanulnia a kacintgatást.

De bezzeg nem ezt mondja Pali, ki a szomszéd kert palánkjá mögött nézi azt a kis fehérruhás tündért, kis karesu teremest, ki neki valaha — nagyon régen, tán van hat esztendeje is, játszótársa volt, most pedig a mint ott sétál a hat esztendő óta nem látott kis kert illatos virágai közt, észre sem akarja venni.

Ez fáj Palinak. Beh más idők is jártak ezelőtt csak hat évvel is, gondolja magában s most észbe jutnak azok a rég elmúlt pillanatok, melyeket mint gyermekek játszva együtt töltöttek el.

Mily boldognak érezné most magát, ha úgy lenne mind, mint volt régen . . . . .

E visszaemlékezésekre szokatlan költői ihlet szállta meg az ifju hőst s ellenálhatatlanul versírásra ösztönözte.

Mit is, kit is választott volna verse méltó tárgyául, ha nem Malvint?

Igen Malvin, ő lesz az eszmény, kit a troubadour megénekel.

Leírta versében karesu természet, fekete haját, ábrándos fekete szeméit, fehér ruháját s még a fekete diszítést is rajta, s végre azt is beléírta, hogy ő mindebbe szerelmes.

Megvan! Kész a vers! S ki merné megtagadni, hogy csinos is.

Egy szót ír még felébe ezimül. Ennyi az egész: „Szeretlek“. Összehajtogatja s átdobja a kerítésen.

— Talán csak megtalálja s nem jut avatlatlan kezébe? gondolja Pali s a filegóriából lesi verse sorsát.

Azt hiszik önök, hogy Malvin mindebből egy jöttát sem látott, vagy ha . . . . .?

No de jobb lesz hallgatnunk, mert itt jön a mama! . . . . .

— Hát te Malvinkám mit olvasol oly elmerülve?

— Se — semmit, mama, épen remmit, válaszolt a kis hamis, keblébe rejtve a korpus deliktit.

III.

A princípális ur nines itthon; még jókor reggel elmentek vadászni tekintetes Jóó József urral a város érdemes főjegyzőjével.

Csak Szerelmehegyi Arisztid maradt egyedül a patikában.

Egyedül? Oh dehogyan egyedül, hi z itthon van a mindenés is, meg aztán — szívének is van lakója s ez esupa pajkoságból minduntalan kieserelgeti a különböző orvosságos füveket, úgy hogy már szegény Arisztid feje csak úgy fő a sok kellemetlen laktlövés miatt.

A mindenestől, Jánostól még csak könnyű volt szabadulni, egyszerűen elküldte a laboratóriumba „jászberényi bajszpedrót“ készíteni. De hát a szer lem . . . a szerlem . . . az a sötét verem . . . vagy micsoda, nem hallgat ám a parancsszóra.

— Oh Matild, Matild! tör ki keble mélyéből a sóhajlás, mint a föld kellő közepéből felfelé rohanó lava, mely a Vezuv kráterének nyílásánál lel magához méltó szabaduló utat.

— Torna és Tolna — folytatja tovább — egy betű különbség, s mégis mily nagy köztük a távolság. S ekor tekintete véletlenül a princípális ur íróasztalán heverő tiszta levélpapírosokra esik, melyek azt látszanak mondani: „Arisztid! Szerelmehegyi Arisztid! mi segítünk

(köztük a papirgyári, fűrészi és haesavai községi egy-egy szakasza is) kik megérkezésük után azonnal a tűz localizálásához fogtak, ami sikerült is. — A köröskörül sűrű tömegben felépített szalma és zsindelyvel fedett épületek s a városnak fenyegetett része megmentett. A tüzlőtás azonban reggeli 9 óráig tartott, mert az égő épületekben nagy donga-készlet volt összehalmozva, a mely folyton újból és újból kigyuladt. Az összes kár körülbelül 2000 frtra tehető, a miből 700 frtnyi érték volt csak biztosítva. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. — Feltűnő, hogy a tűz által közvetlenül fenyegetett, de tűzkár ellen biztosított házak teljesen megmentettek. — A tüzlőtá egyesület működése, mint eddig is minden alkalommal, a legnagyobb dicséretet érdemli, hogy szegényes és hiányos felszerelést tagjainak önfeláldozó működésével tudja pótolni s csakis ennek köszönhető, hogy az eddigi számos és nagyon veszélyes tüzeseteknél a tűz mindig csak egynehány épületre szorítkozott. — Nagyon helyeselhető és mindenütt követésre ajánlható a tiszlezi tüzlőtá egyesület azon eljárása, hogy ámbár tagjainak száma a 266-ot meghaladja, mégis magát a közönségtől el nem különíti, hanem a munkánál mindenkit tehetsége szerint alkalmaz. s így zután ezere menő embeittömeggel rendelkezik tüzveszély alkalmával. Hogy a jól szervezett ezer embernyi erő a tüzlőtásban mily szép eredményt képes felmutatni, arról csak az adhat magának kellő fogalmat, a ki jelen volt valamely tiszlezi nagyobb tüzesetnél, hol az egész lakosság rang- és korára való tekintet nélkül úgy dolgozik, mint a hangyák megrongált fészékükön. — Sajnos, hogy oly biztosító társaságok, melyek egy pár száz ezer forinttal vannak érdekelve, s a melyeknek legnagyobb érdekében állana a tüzlőtátságot minden szükségességgel ellátni, — nem igen támogatják az ilyen ügyesség- és igyekezettel működő de mindenben szükölködő tüzlőtá egyesületeket. —n—.

Értesítés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi szeptember hó 5-én 52072. sz. a. kelt magas rendeletével megengedte, hogy a Gömör- és Kishont-vármegye területéhez tartozó **Sajó-Gömör** községben az évenként február 16-án, május 4. július 16. és október 4-ére azaz egy napra engedélyezett, azonban régi szokás, illetve gyakorlat alapján mindaddig két napon át tartatni szokott országos vásárok ezental állandóan két napon át tartassanak és pedig olykép, hogy a fent megjelölt határnapokon a kirakó vásár, az ezeket megelőző napokon pedig az állatvásár tartassék. — Miskolczon, 1890. szept. 10. — A kamara elnöksége: Radvány István, elnök. Dr. Szentpály István, titkár.

Vegyes hírek.

A király előtt. Mint mult számunkban jeleztük, a helybeli ág. ev. egyház derék lelkésze Glaufr Pál, mint a tiszakeleti küldöttség tagja, f. hó 11-én Debreczenben volt a királyt üdvözölni. Ez alkalommal ő felsége Glaufr urat is megszólíttással tüntette ki, részletesen tudakozódva tőle egyházának viszonyai felől. A királylátási ünnepségek alkalmára Lőrinczy György lapunk főmunkatársa is Debreczenbe utazott s a fényes fogadtatásról küldött tudósítását lapunk tárczarovatában közöljük. Lapunkon kívül csak három vidéki lap küldött a helyszínére külön tudósítót, s így munkatársunknak, mint közvetlen szemtanúnak leírása bizonyán érdekelné fogja t. olvasóinkat.

Ros hasono 5651. Ennyit irnak a zsidók a hétfőn megtartott újév óta. A zsidó korszámítás szerint a mostani esztendő szökő év. Ez a zsidó naptárban az évek nem egy nappal való meghosszabbítását jelenti, hanem azt, hogy az esztendő 13 hónapos. Ilyen szökő év minden hét évben k-ttő szokott lenni. A most következő 383 naphól fog állani s 1891. október 3-ig tart. A jövő zsidó újév tehát 18 nappal későbbre esik.

Az őszi-téli időszakra Steinfeld és Fischer férfiszabó üzletébe Miskolczon, újdonságok és különlegességek angol, francia és belöldi legjobb minőségű divatkelmekből érkeztek. Nevezett ezég főtörökvésének tartja a ruhák izlésteljes elkészítésére és elegáns kiállítására kiváló figyelmet fordítani. Őszi, téli szövet újdonságokból minták jutányos árak jelzésével, kívánatra készséggel küldetnek.

A budapesti bőripari kiállítás alkalmából a miskolcezi kereskedelmi s iparkamara elnöksége meleg hangu körlevelet intézett a borsod- s gömörmegyei összes ipartestületekhez, ipartársulatokhoz stb., melyben a bőripari szakkiállítás (Budapest, Városliget, Iparearnok) tanulmányozására buzdítja a bőriparosokat. A szakkiállítás igen figyelemre méltó s tanulságos s ritkán kinálkozó alkalom a bőripari segédeszközök megismerésére. A gépek a kiállításban működésben vannak s kezelésük szakszerűen megmagyaráztatik. A versenyképesség fokozására e gépek s eszközök igen szükségesek, s kívánatos, hogy Borsod- s Gömörmegyei bőriparosai a kiállítást már saját érdekében is tanulmányozzák, mert a bőripar e két megye igen fontos iparágát képezi. Nagyon czélszerű volna, ha az egyes testületek saját kebelükből is küldenének fel a kiállításra szakiparosokat.

A gőzkazánfűtő tanfolyamra a budapesti állami középiskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház utca 8. sz.) október hó 1. napján nyílik meg s november közepéig tart. Ezen a tanfolyamon a különféle szerkezetű locomobil- és stabil gőzkazánok szerkezetét és kezelését tanítják. Tanulókat felvétetnek a 18 életévüket betöltött, olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s ezek segédei, a főnek feldolgozásával foglalkozó gyárak munkásai, továbbá olyan napszámosok, a kik már foglalkoztak a kazánok körüli teendőkkel. A belépőtől erkölcsi bizonyítványt kívánatlik. A tandíj 3 forint, mely összeget a beiratás alkalmával kell lefizetni. A beiratás folyó évi szeptember hó 20. napján kezdődnek s október 1. napjáig tartatnak. A felvételre jelentkező munkások tartoznak munkakönyveiket előmutatni, azok a kik munkában állanak, a munkakönyv helyett a munkaadótól hozhatnak bizonyítványt arról, hogy jelenleg melyik szakban dolgoznak.

Értesítés. A C-k számú es. és kir. szerkesztő hadosztály kezelő bizottságától nyert értesítés s-erint a 2. sz szerkesztő ezred 180 drb kímustrált szolgálati lova Kassán folyó é. október hó 11-én s következő napjain nyilvános árverésen a legjobbat ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni fognak. — Miskolczon, 1890. szept. 10. — A kereskedelem s iparkamara elnöksége: Radvány István, elnök. Dr. Szentpály István, titkár.

rajtad, ird hátunkra szived lángoló érzelmeit s mi azt hűségesen elvisszszük Matildodhoz“.

— Igen, igen, úgy teszek, irok! s leül.

Kedves Matild! nem, ez nem jó; bizalmasabban: Kedves Matildom! ez sem lesz elég jó; — más papírost vesz. — Drága Matildom! Így, ez épen hozzá méltó megszólítás; így már jó lesz. S fokozódó hévvel folytatja tovább, komoly kipirult areczsal; csak néha-néha mosolyogja el magát, ha valami jól sikerült költői frázist kanyarított be a levélbe.

De ki háborgatja már mezint?

Valami fájós szemű, meztlábás kis gyerek bujik be az ajtón; szegény még be sem bírja zánni maga után. Arisztid ur épen most írja, hogy: „a sirig hű Arisztidod.“ — Be van fejezve tehát:

— Mi kell? szól oda, szép, szerelmes hangon a gyermeknek.

— Tessék adni négy krajczárért semmit!

Mig Arisztid ur lelkiismeretesen kiszolgálta a furesa, nevű orvosságot, addig a szél, az az átkozott szél . . . vagy léghuzam . . . ezúg . . . vagy micsoda, a mit a nyitvahagyott ajtó okozott, felkapta a Szerelmehegyi ur szerelemmel telt levélét, kivitte a tárt ablakon, s azóta már ott nyargal vele valahol a felhők között, s ki tudja melyik városba viszi, hogy ott majd valamely lábtű művész gyakornok kötényébe tegye le.

Oh azaz átkozott semmi!

L. B.

Hivatalos közlemények.

Pályázat.

423. sz. — A miskolcezi kereskedelmi s iparkamara részéről az ungvári agyagipariskolában három éven át teljesen ingyenes ellátásban és kiképzésben részesülő tanuló felvétele végett ezennel pályázat hirdettetik.

A folyamodók kötelesek 12 éves életkoruk betöltését s legalább a népiskolának jó sikerrel történt befejezését igazolni.

Azok, kik a gymnasium vagy a polgári iskola valamelyik osztályának bevégzését igazolják, előnyben részesülnek.

A felveendő tanulóknak továbbá atyja vagy gyámja beleegyezésével köteleznie kell magát, hogy az említett szakiskolát 3 éven át látogattja, s azontul még legalább 2 éven át az ungvári agyagipartársaság ottani gyárában megfelelő díjazás mellett működni fog, ellenkező esetben pedig a reá fordított összes költségeket megtéríteni tartozik.

A pályázatok legkésőbb s folyó évi szeptember hó 30-ig a miskolcezi kereskedelmi s iparkamara elnökéhez nyújtandók be.

Miskolczon, 1890. szeptember 9.

A kereskedelmi s iparkamara elnöksége:

Radvány István, elnök.

Dr. Szentpály István, titkár.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

22123. sz. — Közhírré tétetik, hogy az 1883. évi XLIV. t.-cz. 30. §-a értelmében Gömör-Kishont vármegye területére 1890. évre alakított egyenes adófelszólamlási bizottság a beérkezett főlshólamlásokat Rimaszombat városában a pénzügyigazgatósági épületben folyó évi szeptember 15-től kezdve fogja tárgyalni.

Rimaszombat, 1890. szeptember 6-án.

Netkovszky.

Árverési hirdetmény.

A Klenócz, Rimócza, Rimabánya, Likér, Rimabrézó és Rima-Lehota községek határában fekvő s a Rima-Murány-Salgó-Tarjani vasmű részvénytársaság tulajdonához tartozó, mintegy 3143 cat. hold bükkös erdőterületen termett makk f. év szeptember hó 22-én d. e 10 órakor Likéren, a társulat élelmezési épületében tartandó nyilvános árverésen el fog adatni, a hova a venni szándékozók tisztelettel meghívattak.

Kikiáltási ár a becsár, bánatpénz annak egy negyede. Az árverés az egyes pagonyokra külön-külön fog megejtetni. Vevő a leütött vételárat azonnal készpénzben lefizetni és a kötendő szerződés bélyegét fizetni köteles.

A vétel felvételi és a becslés adatai a Rimabrézóai erdőmesteri hivatalnál és alólírott nál addig is megtudhatók.

Rimaszombat, 1890. szept. 15-én.

Marton János,

a Rimamurány-Salgó-Tarjani vasműrészvénytársaság ügyésze.

Hirdetmény.

3628. sz. — A rimaszombati kir. törvénytörvényes köztekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. királyi kincstár** végrehajtatónak Kisk. **Domokos Zsófia és Márta** kánói lakosok végrehajtást szenvedő elleni 19 frt 58 kr. adókövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvénytörvényes köztekkönyvi hatóság kánói 42-ik számú telegjegyzőkönyvben A. 2—8. sorszám alatt foglalt $\frac{1}{8}$ urb. telek,

külsőségből s urb. erdő s legelő, illetményből kiskoru Domokos Zsófia és Máriát illető $\frac{2}{6}$ rész jutalékára az árverést 469 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi október hó 22-ik napján d. e. 10 órakor Kánó községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 46 forint 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombathban, 1890. évi jun. hó 30. napján. A rimaszombati kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.
Vozáry Gy. kir. tszéki bíró.

Tölgy szálfa eladás.

Báró Vay Dénesné derencsényi birtokán (Gömörmegyében, vasuti állomás Rimaszombat), 11.000 darab tölgy műszálfa ajánlati uton eladó.

A közelebbi feltételek az illető urnó meghatalmazottjánál Kiss Sándor hites k. és v. ügyvéd urnál Pozsonyban, Vadász-sor 6. betekinthető a hová az ajánlatok is betérjesztendők.

Pozsony, 1890. évi szeptember hó.

Hirdetmény.

3574. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. királyi kincstár** végrehajthatónak **Dusza M. István** horkai lakos végrehajtást szenvedő elleni 141 frt 32 kr. adókövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Horka községben fekvő a horkai 108. sz. tjkvben foglalt Dusza M. István A. 1—4. G. 7. 9—17 alatti $\frac{2}{8}$ urb. telekre 106. számú házra az árverést 2659 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi november hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Horka községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 265 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombathban, 1890. évi június hó 25. napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Tomcsányi, kir. törvényszéki bíró.

2000 darab

különbözőféle alma, körte, cseresznye és meggyoltvány — igen szép példányokban — darabja 25—30 krig eladó. Nagyobb mennyiségben vásárlók árendésben részesülnek. — Postai megrendeléseket a legpontosabban eszközölk.

Rimaszombat, 1890. szept. 8-án.

2—3 **Wikoukal Henrik,**
városi műkertész.

Hirdetmény.

22824. — A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magyar kir. kincstár** végrehajthatónak **Demeter Lesták Mária** végrehajtást szenvedő elleni 7 frt 80 kr. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén lévő Ratkó-Lehota község határában fekvő a Demeter Lesták Mária tulajdonát képező Ratkó-lehotai 61. sz. tjkben foglalt 3/6. hrsz. alatti beltelekre és azon lévő 39. sz. házra az árverést 410 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi december hó 5-ik napján délelőtti 10 órakor Ratkó-Lehotán a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 41 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-Rőcén, 1890. évi június hó 25-ik napján. A nagyrőcei kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Molitorisz, kir. jbró.

Birtok bérbe- esetleg eladása.

Mihályfalán (a Vályölgény) egy birtok, mely 140 hold szántóföld, 36 hold rét (belsőség szomszédságában), 67 hold erdő és legelő, belsőség, gazdasági épületek és felszereléssel együtt 6—9—12 évre bérbe- esetleg meg is vehető.

Vétel esetén — igen kedvező fizetési feltételek mellett — (Egy harmad rész készpénz és kétharmad rész 10—15 évi törlesztésre 5% mellett.) a gazdasági berendezés, szarvasmarha, vetőmag stb. is átvehető.

Mihályfala, 1890. szept. 15.

Holéczy János.

Hirdetmény.

279. sz. — A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magy. kir. kincstár** végrehajthatónak **Hrivnák András** és **János** végrehajtást szenvedő elleni 60 frt 92 $\frac{1}{2}$ kr. adókövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén lévő Nandrási község határában fekvő a kiskoru Hrivnák András és János tulajdonát képező Nandrási 9. sz. tjkvben foglalt ingatlanokra az árverést 487 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi November hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor Nandráson a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-Rőcén, 1890. évi június hó 17. napján. A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Molitorisz, kir. járásbíró.

Haszonbérleti hirdetmény.

Jolsva város tulajdonát képező s annak határában fekvő, vizerőre épült **felső malom és szöggyár** 1890. évi november 1-től számítandó 3 egymástutáni évre, ugyszintén a jolsvai **helypénzszedési jog**, valamint a **vágohid s jegveremmel ellátott mészárszékek** 1891. január 1-től számítandó 3 egymástutáni évre f. évi **szeptember hó 23-án** délelőtti 9 órakor a városház tanástermében nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adni.

Az árverési feltételek alólírott polgármesternél addig is megtekinthetők.

Kelt Jolsván, 1890. szeptember 6-án.

Remenyik Ede, polgármester.

Hirdetmény.

3603. sz. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magy. kir. kincstár** végrehajthatónak **Kovács István** kánói lakos végrehajtást szenvedő elleni 96 frt 09 $\frac{1}{2}$ kr. tökékövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Kánó községben fekvő a kánói 8. sz. tjkben A. 1—17 sorszám alatt foglalt $\frac{2}{12}$ urb. telekből 17. számú házból, és urb. erdő s legelő illetményből Kovács Istvánt illető egyharmad részre az árverést 391 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi november hó 7. napján d. e. 10 órakor Kánó községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 39 forint 10 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombathban, 1890. évi június hó 26-ik napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Tomcsányi kir. tszéki bíró.

Regáleváltás Vidéki takarékpénztár részvényeket, bank részvényeket, állam-papírokat, sorsjegyeket, részvényeket, betétjegyeket, zálogjegyeket a legmagasabb árak mellett veszek és legutánosabban eladok. Kivánságra teljes titoktartás mellett e papírokat mérsékelt kamat mellett legmagasabb pénzüleget is nyerhető.

kötvény birtokosait ezenel tisztelettel értesitem, hogy

1. A regáleváltás kötvényeit,
2. Az ezekre szóló utalványokat,
3. A még nem utalványozott, de a magas minisztérium által helyben hagyott egyezségeket a legjobb ár mellett megveszem vagy azokra mérsékelt kamat mellett a legmagasabb előleget adom.

pénztári részvényeket, bank részvényeket, állam-papírokat, sorsjegyeket, részvényeket, betétjegyeket, zálogjegyeket a legmagasabb árak mellett veszek és legutánosabban eladok. Kivánságra teljes titoktartás mellett e papírokat mérsékelt kamat mellett legmagasabb pénzüleget is nyerhető.

Keresek

tisztességes — bármily rang vagy rendű egyéneket — kik sorsjegyeknek részvettetés mellett való eladásával foglalkozni óhajtanak.

Legmagasabb jutalék

és

FIX FIZETÉS
biztosítattik.

Pénzbetétek

kamatotzatás!

Alólírott bankház elfogad

pénzbetéteket

melyek után

5° kamatot

fizet. A betétek előleges felmondás nélkül bármikor visszafizettetnek.

LŐRY J. BANKHÁZA,

Budapest, Hatvani-utca 17-ik szám.

Alapított 1876-ban.

5—10

Alapított 1876-ban.

Szobapalló és nyomban szárado

10 mtrre
1 kgr.
1 frt 50 kr.

Fed minden régebbi szint

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használatosságának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós szárado, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültesik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A palló nedves tárgyval feltörhető, anélkül, hogy elvieszené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt,
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Esért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betód minden foltot, korábbi mázolás stb; van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek mar bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fedi el a famasztrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr. (két közepes nagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9 $\frac{1}{2}$ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamásolatok és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Kapható Rimaszombathban: **BRAUN**
4 **ZSIGMOND** kereskedésében. 10

Hirdetmény.

22822. sz. — A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magy. kir. kincstár** végrehajthatónak **Mihalovics Magdolna s társa** végrehajtást szenvedő elleni 114 frt 40 kr. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén lévő Murány város határában fekvő a Mihalovics Magdolna férj. ifj. Labos Martonné és Spóner Mária tulajdonát képező murányi 40. sz. tjkvben foglalt ingatlanokra az árverést 446 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi november hó 27-ik napján délelőtti 9 órakor Murányban a város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-Rőcén 1890. évi június hó 21. napján. A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Molitorisz, kir. jbró.